

ŠOK Obustava rada u osnovnim i srednjim školama te na fakultetima bit će u tjednu od 17. do 21. ožujka

Štrajk u vrijeme nacionalnih ispita, Vlada ga neće platiti

Moramo se jednom zasvagda izboriti za dostojanstvo i dignitet profesije koju zastupamo, poručili su sindikalisti

Sindikati ne odustaju od pet zahtjeva - povećanja osnovice za 10 posto, korekcije koeficijenta ili uvođenja prosvjetnog dodatka, odgode projekta modularne nastave i izuzeća od ocjenjivanja

Ljerka BRATONJA
MARTINOVIĆ

Jednodnevni štrajk upozorenja u osnovnim i srednjim školama i na fakultetima održat će se u tjednu od 17. do 21. ožujka, a ako Vlada i nakon toga ostane gluha na njihove zahtjeve, tri obrazovna sindikata spremna su članstvo povesti u dvodnevni i višednevni štrajk, pa i u štrajk do ispunjenja zahtjeva, najavili su jučer izškolskog sindikata Preporod, Nezavisnog sindikata zaposlenih u srednjim školama Hrvatske i Nezavisnog sindikata znanosti i visokog obrazovanja.

Politička šteta

Uoči nacionalnih ispita i skore kampanje za lokalne izbore, masovni štrajk u obrazovanju mogao bi, ako potraje, nanijeti značajnu političku

štetu vladajućima. A nezadovoljstvo u školama i na fakultetima takvog je intenziteta, tvrde sindikati, da će Vladu prije ili kasnije natjerati za pregovarački stol.

Proglasom kojim pozivaju članove na štrajk, vodstvo triju sindikata poručuje da ne odustaju od pet zahtjeva koje su istaknuli u postupku

mirenja - povećanja osnovice za 10 posto, korekcije koeficijenta ili uvođenja prosvjetnog dodatka, odgode projekta modularne nastave i izuzeća od ocjenjivanja.

Spremni su, kažu, na socijalni mir ako Vlada prihvati najmanje tri ova zahtjeva, od kojih će jedan biti materijalni. Očekuju velik odaziv, jer

je nezadovoljstvo zaposlenih, tvrde, veliko, a na sudjelovanje pozivaju i nečlanove sindikata koji, ističu, također imaju zakonsko pravo na štrajk.

- Moramo se jednom zasvagda izboriti za dostojanstvo i dignitet profesije koju zastupamo, poslati jasnu poruku i reći dosta zanemarivanja i potcjenjivanja. Ako se protivis visini ponuđene osnovice, ocjenjivanju i ponižavajućim koeficijentima, ako s nelagodnom slušaš najave o uvođenju modularne nastave i cjelodnevne škole, ako na svoje oči vidiš da je raditi nastavnički posao svakim danom sve teže, da su učenci i studenti sve zahtjevniji, a roditelji bezobzirni, ako te muči nepravdna sistematizacija radnih mjesta, imaš razloga štrajkati, bez obzira jesi li član sindikata ili ne, poručili su proglasom kojim zaposlene pozivaju u štrajk.

Sindikati učitelja protiv

Pozicije sindikata koji idu u štrajk oslabljuje činjenica da Sindikat hrvatskih učitelja (SHU) nema namjeru priključiti se štrajku, a čak u pitanje dovodi i zakonsko utemeljenje štrajka. Čelnica tog sindikata Sanja Šprem tvrdi da štrajk za osnovicu plaća, jednaku za sve javne službe, nema veze s namjerom povećanja samo prosvjetarskih plaća.

- Lepeza zahtjeva vodi štrajku upitne zakonitosti, tvrdi Šprem i dodaje kako je SHU spreman na suradnju s drugim sindikatima u cilju poboljšanja položaja zaposlenih, ali ne kad se svjesno radi platforma za udare na njihov sindikat, aludirajući na spor oko zgrade Hrvatskog učiteljskog doma.

Zakonsko pravo

Zrinko Turalija, predsjednik NSZSSH-a, očekuje izvrstan odaziv zaposlenih.

- Svi zaposleni koji dijele naše nezadovoljstvo mogu se priključiti, a čim se uključe na štrajkačku listu su zaštićeni. Svatko ima zakonsko pravo na štrajk, rekao je jučer Turalija.

Procjene s terena o spremnosti na sudjelovanje su, kaže, jako dobre.

- Ljudi su zapeti kao puške. Nismo imali štrajk od 2019., a znate kakav je to štrajk bio, podsjeća Turalija.

Ministar rada Marin Piletić rekao je jučer da štrajk u obrazovanju neće biti plaćen. Stav je da mirenje nije provedeno u dobroj vjeri niti je to stav većine nastavnika. Niti jedan zahtjev osim osnovice, tvrdi, nije zakonita osnova za štrajk.

- Nema mjesta za štrajk, a ako ga organiziraju i provedu, svima koji budu sudjelovali, štrajk neće biti plaćen od strane poslodavca, poručio je Piletić.

Sindikati su pak spremni i na takvu mogućnost. Takav potez Vlade smatraju kontraproduktivnim, i tvrde da će zaposlene u obrazovanju i znanosti još jače motivirati za priključivanje štrajku.

- Mi smo spremni za sve opcije. Ima naznaka da bi prema nama mogli nastupiti grubo, ali to govori da radimo pravu stvar. Pogonsko gorivo za ovaj štrajk nepravdani su koeficijenti u javnim službama.

PATRICIJA FLIKAC/PIXSELL

“Mi smo spremni za sve opcije. Ima naznaka da bi prema nama mogli nastupiti grubo, ali to govori da radimo pravu stvar”

Željko Stipić

Obrazovanje je opet na začelju, iako su obećali da će tu nepravdu ispraviti, poručuje Željko Stipić, šef Preporoda.

Mobilizacija članstva

Sindikalcima tvrde kako je mobilizacija članstva na terenu u punom zamahu i očekuju da će idući tjedan ojačati svoje pregovaračke pozicije. Štrajk upozorenja pada u tjednu u kojem se održavaju nacionalni ispiti iz hrvatskog i stranog jezika te matematike. Iako točan datum nije obavljen, jer će ga sindikati Vladi najaviti

u skladu sa zakonskom obvezom, dva dana ranije, izvjesno je da će ga locirati na dan održavanja ispita kako bi pojačali pritisak na Vladu.

U ponedjeljak, 17. ožujka, piše se ispit iz hrvatskog jezika, a u srijedu prvi strani jezik, a u petak, 21. ožujka, matematika. Iz Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NCVVO) dali su do znanja da čak ni stopotni odaziv štrajku neće ugroziti ispite.

- Ako se slučajno dogodi da su u školi svi u štrajku, ravnatelj sigurno nije. Tehnički, i on može provesti nacionalne ispite. Ako to ne bude moguće, oštećena će biti samo djeca jer neće dobiti povratnu informaciju koju bi dobili da pišu nacionalne ispite, dok je nama za analizu dovoljan uzorak od 10 posto škola, kaže Vinko Filipović, ravnatelj NCVVO-a.

Za sindikalne vođe, tajming štrajka je optimalan, jer mora nanijeti određenu štetu da bi odigrao svoju ulogu.

- Objema stranama bi u interesu trebalo biti učenik. Činjenica je da se štrajkom šteti odvijanju nastavnog procesa, jer je štrajk po definiciji nanošenje štete. Nje će biti, a nastojat ćemo da bude što manja, izjavio je Željko Stipić, predsjednik Preporoda.

Svima bi, dodao je, najdraže bilo da se štrajk održi u srpnju i kolovozu, ali ga tada nitko ne bi primijetio.

S 28 godina staža, plaća 1.550 eura

Iz Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih poručili su da nema razloga za štrajk jer je u posljednjih deset godina napravljeno mnogo za unaprjeđenje materijalnog i nematerijalnog statusa zaposlenika u obrazovanju.

- Nije istina da se zaposlenike u obrazovanju poštovalo samo kada su štrajkali. Od zadnjeg štrajka prošlo je više od šest godina, a u tih šest godina plaće su povećane za više od 60 posto. Prosječna neto plaća mentora je 1.689 eura u osnovnoj školi i 1.772 eura u srednjoj školi, izračunali su u resornom ministarstvu i dodali kako je prosvjetarima ubrza-

no napredovanje i smanjeno administrativno opterećenje.

Tvrde i kako sindikati drže figu u džepu i namjerno nisu potpisali ustupke koje su im u mirenju ponudili.

Zrinko Turalija, predsjednik Nezavisnog sindikata srednjih škola, naveo je jučer primjer svoje plaće, kojom demantira argumentaciju ministarstva.

- Iz sustava sam izašao s plaćom od 1.550 eura, i to s 28 godina radnog staža, a u to ulazi i jedan prekovremeni sat i smjenski dodatak. Ako netko misli tako privući ljude u sustav, grdno se vara, rekao je Turalija.